ב"ה, פסח ה'תשס"ז

<u>פרויקט ישתב"ח</u>

<u>(יש תורה בחופשה).</u>

<u>ביה"ס ממ"ד @@@@@</u>

משהו להורים...

מטרת פרויקט **ישתב"ח** היא ליצור תכנית-המשך לימודית ורוחנית של ילדי ביה"ס בימי חופשת הפסח. אנו מאמינים כי מסר זה של "והגית בו יומם ולילה" (ואף בימי החופשה..) ישדר לילדים מגיל קטן את החשיבות הרבה בקביעות בלימוד בכלל ובתורה בפרט, ואנו מקווים לשיתוף פעולה בביצוע הפרויקט.

מה צריך לעשות?

בכל יום חול (או חול המועד) בחופשה, הקדישו מזמנכם 10 דקות ללימוד תורה עם ילדיכם. על הילד ללמוד קטע קצרצר בעיון בהלכות פסח, ולעשות הפעלה הקשורה לקטע העיוני. עליכם לחתום אחרי הפעילות היומית, ופרס יינתן לילד שיחזיר את כל החוברת חתומה בסוף החופש.

בהצלחה, וחופש נעים!

הרב @@@@@

החוברת המקורית נערכה על ידי הרב אלישע פלס

עדכונים לשנת תשס"ז ושינויים על ידי הרב עמנואל טוביאנה

יום ראשון, ו' ניסן: חודש ניסן וברכת האילנות:

שלום ילדים חביבים!! מה שלומכם? קוראים לנו חגי וחגית כהן. אני, חגי לומד בכיתה א', ואחותי, חגית, לומדת בכיתה ב'. אני, חגי, אכתוב לכם כל יום ויום את היומן שלי לחופש. אתם תצטרפו אלינו כל יום במהלך חופשת הפסח, ותקראו מה אנחנו עושים בכל יום. מקווים שתהנו...

היום מוטי האח הגדול קרא לנו: בואו החוצה! יצאנו החוצה, וחיפשנו עם מוטי שני עצי פרי לברך עליהם ברכה מיוחדת. מדוע? מוטי הסביר לנו שחודש ניסן הוא חודש חגיגי, ונקרא גם "חודש האביב", כי תמיד בחודש זה מתחילה עונת האביב ופורחים האילנות. אנו מודים לה' על הפריחה וההתחלה המחודשת בכל שנה ושנה, ומברכים ברכה מיוחדת לחודש זה המיוחדת לחודש ניסן: "ברוך.. שלא חיסר בעולמו דבר, וברא בו בריות טובות ואילנות טובים להנות בהם בני אדם".

<u>משימה: ציירו ציור שמתאים ל"ברכת האילנות". כתבו את הברכה בראש הציור.</u>

היום, יום _____

_____ בניסן, למד

עם ההורים, ובצע

המשימה ש

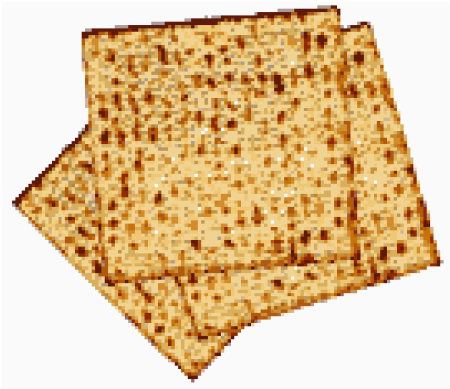
על,

יום שני, ז' ניסן: מה זה חמץ?

היום בבוקר אמא קראה לנו, ואמרה: "בואו, עזרו לי לנקות את הבית לקראת פסח". שאלנו אותה: "למה צריך לנקות?" אמא ענתה: "בני ישראל יצאו ממצרים במהירות גדולה ואכלו "לחם עוני" (לחם של עניים), כלומר מצות שנאפו מהר מאוד. לזכר היציאה ממצרים ה' ציווה אותנו לאכול בפסח רק מצות כאלו, ולהוציא מהבית את כל ה'חמץ' ". "מה זה חמץ?" שאלתי, חגית ענתה לי: "אם תערבב קמח שעשוי מחמשת מיני דגן ומים, יצא לך בצק. בצק שלא אופים אותו בתנור תוך 18 דקות, נהיה "חמץ" ותופח, וזה כבר לא 'לחם של עניים' ". "יפה!" ענתה אימא, "אנו חייבים לדאוג שאף אחד לא יראה חמץ ואף אחד לא ימצא אותו בתוך הבית, האיסור בתורה נקרא "בל יראה ובל ימצא" ".

משימה: קחו את המדבקות המצורפות, כתבו עליהן:
"חמץ" או "כשר לפסח", והדביקו על המגירות המתאימות.

היום, יום _____, _____
למדתי תורה עם ההורים, ובצעה
המשימה שני
על,
התלמיד:

יום שלישי, ח' ניסן: מה צריך לנקות לפסח?

בוקר טוב יומן יקר! כולנו מתרגשים לפני חג הפסח. היום כל ילד קיבל משימה: עליך לדאוג שכל מה ששייך לך יהיה נקי לפסח! אני ניקיתי וניערתי טוב טוב את הילקוט שלי, והנה.. נפל לי מהתא הקטן בייגלה שנשאר לי ממשלוח מנות.. איזה מזל... חגית אחותי החליטה שהיא תנקה את כל המגירות אצלנו בחדר. במגירה התחתונה היא מצאה וופל שאודי התינוק החביא שלשום.. אבא לקח את המכונית המשפחתית לשטיפה ולניקוי, וגם הוא מצא שם הרבה חמץ שהשארנו. מוטי לקח אותי ואת חגית אחר הצהריים ל"הגעלת כלים". שם <u>הגעילו</u> (שמו בתוך מים רותחים עם סבון) כלי מתכת וסירים שבישלנו בהם חמץ, ו<u>ליבנו</u> (העבירו באש אדומה ממש) מחבתות או שיפודים שאפינו או שצלינו בהם חמץ. כמה טוב שיש פסח...

<u>משימה: נערו ונקו היטב את תיקכם,</u>

<u>ובדקו גם בכל הכיסים אם שכחתם שם חמץ!</u>

היום, יום _____, _____

למדתי תורה עם ההורים, ובצעת

.המשימה שני

על ה,

ה: _____.

: _____.

יום רביעי, ט' ניסן: הכנות לליל הסדר – קניית המצות

שלום לך, יומני היקר! היום אבא לקח אותנו איתו לירושלים, לקנות מצות לליל הסדר. לא את המצות הרגילות בקופסא שאנחנו אוכלים כל החג, את זה כבר קנינו בסוּפֶרמרקט. אני מתכוון ל**'מצות מצווה'** אלו המצות שבהם נצא ידי חובה בליל הסדר. אבא הסביר לנו שיש כמה סוגים של מצות וכמה סוגים של הידורים: יש מצות *'עבודת יד'* ויש מצות *'עבודת מכונה'*, יש מצות *'שמורות'* ויש מצות *'רגילות'*. כשהגענו לחנות של המצות חיפשתי את האיש ששומר על המצות השמורות ולא מצאתי אותו. אז שאלתי את חגית וגם היא לא מצאה אותו. אז שאלנו את אבא. אבא צחק והסביר: "חמודים! עכשיו כבר לא צריך לשמור על המצות, הם כבר אפויות היטב. כשאומרים 'מצות שמורות' הכוונה למצות שמרגע קצירת החיטים השגיחו עליהם היטב שלא יירטבו בשום אופן וכל אין שום חשש שבתהליך ההכנה הם החמיצו (נהיו חמץ)". עכשיו הכל ברור!

לדרך לקחנו איתנו מחשבון, כדי שנדע כמה מצות בדיוק אנחנו צריכים לקנות. אנחנו בליל הסדר נהיה 8 אנשים, ברוך השם, כי השנה סבא וסבתא באים אלינו. אבא אמר שכל אדם בריא צריך לאכול לפחות 4 פעמים כזית. חגית גילתה לי בשקט שכזית זה 27 גרם. יוצא בסה"כ כמעט 120 גרם לכל אחד, ויש מהדרים לאכול 5 כזיתות, שזה יוצא כ-150 גרם.

אדם חולה יכול לאכול רק 20 גרם בכל כזית, כלומר במקום 120 גרם הוא יכול להסתפק בשמונים גרם, אבל לא פחות!

<u>משימה: ערכו חישוב כמה גרם מצות אנחנו צריכים לקנות לליל הסדר עבור משפחתנו אם סבא וסבתא נחשבים חולים (כי אין להם שיניים)! קחו בחשבון שאנחנו משתדלים להדר! (השתמשו בטבלת העזר)</u>

	מס' אנשים	כפול	מספר גרם מצות	סה"כ
ים				

היום, יום _____, _____
בניסן, למדתי תורה עם
ובצעתי את המשימה ש
ע,
התלמיד:

_____

_____.

<u>יום חמישי, י' ניסן: הכנות לליל הסדר</u>

=

<u>להרגיש כאילו יצאנו ממצריים!</u>

שלום יומני היקר! היום אני וחגית רוצים להתאמן על אמירת 'מה נשתנה'. אבל אנחנו לא רוצים שזה יהיה שוב כמו שנה שעברה: שנינו נעמוד על הכסאות ונשיר. אנחנו רוצים לעשות משהו מיוחד. חגית הציעה רעיון מעניין! היא סיפרה שהמורה בכיתה לימדה אותם שכל אחד בפסח חייב לראות את עצמו כאילו **הוא** יצא ממצרים. אז חשבנו להתחפש לבני ישראל שיוצאים ממצריים ולהציג את 'מה נשתנה'. מה דעתכם?

<u>משימה: הכינו הצגה מעניינת כולל בגדים מיוחדים לליל הסדר על מה נשתנה (מצורף פה רעיון), או על ארבעת הבנים!</u>

יוצאים מהחדר ומתחפשים. כדאי להתחפש לבני ישראל עם ג'לביה,
מקלות בידיים וצידה לדרך. דופקים בדלת ונכנסים.
"ישאלו אתכם "מי אתם?" ותענו "בני ישראל".
"!ישאלו אתכם: "מהיכן באתם?" ותענו: "ממצרים
"!ישאלו אתכם: "להיכן אתם הולכים?" ותענו: "לארץ ישראל

יום שישי, י"א ניסן: סיפור לליל הסדר

היה היָה מלך שהלך עם שריו לציד ובדרך פגש רועה צאן צעיר ונבון. המלך התפעל מאוד מחכמת הרועה והזמינו ללמוד אצלו בארמון חכמה ומדע. כשהנער סיים את לימודיו בהצלחה מינהו המלך להיות שר האוצר. השרים שקינאו בו מאוד על כך ניסו כל הזמן לסכסך בינו לבין המלך והעלילו עליו שהוא גונב מכספי המלוכה ומפאר בהם את ביתו.

המלך, שהיה חייב לבדוק את החששות, קרא לשר האוצר הנאמן ואמר לו: "דע לך שאתה נאמן עלי מאוד, אבל כדי לטהר את שמך ולמנוע את כל הרכילות הזו, אבקש לסיֵר איתך בחדרי ביתך". בלבו חשב המלך שזו גם הזדמנות לבדוק האם יש אמת בטענות השרים הקנאים.

כשהגיעו לבית השר ראו כולם שביתו מרוהט בפשטות ובצניעות כביתו של אחד הפקידים הנמוכים, והמלך הצטער בלבו שחשד קלות בשרו הנאמן, עד שהגיעו לדלת אחת שאותה ביקש שר האוצר מהמלך שלא לפתוח. שאל המלך: "מה יש בחדר זה?" נבוך השר ואמר בשקט: "שום דבר מיוחד, בואו נחזור לסלון". מיד חשד המלך בשר ודרש לפתוח מיד הדלת האחרונה. לא עזרו כל תחנוניו של השר והדלת נפתחה.

המלך נכנס לחדר והתפלא לראות שהחדר היה ריק לגמרי, חוץ מתרמיל ישן וקרוע, מקל רועים וחליל. המלך השתומם והשר הסביר: "מהיום בו הביא אותי המלך אל ארמונו וגידל אותי להיות שר, לא שכחתי את התקופה בה הייתי רועה צאן. כל יום אני נכנס לחדר זה למספר רגעים ונזכר מאין באתי, וכמה טובה אני חייב למלך!"

כששמע המלך את הדברים,התרגש מאוד ואמר: "עתה ידעתי, כי שקר בפי כל השרים הקנאים, וכי ישר ונקי כפים אתה!"

כך גם אנו עם ישראל מצווים כל שנה להיזכר ולראות את עצמנו כאילו יצאנו ממצרים כדי שנזכור תמיד כמה טובה אנו חייבים לה' יתברך על כל הניסים שעשה , עושה ויעשה לנו.

_____ היום, יום,

למדתי תורה עם ההורים.

_____

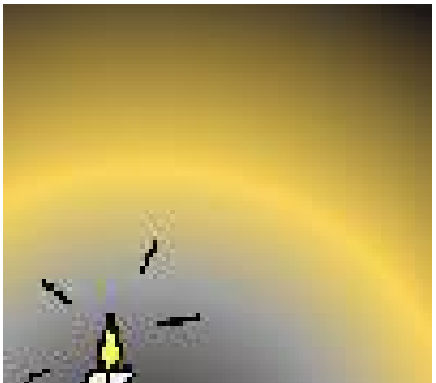
_____.

<u>יום ראשון, י"ג ניסן: דיני בדיקת חמץ</u>

היום הלכתי עם אבא לעשות קניות בשוק בירושלים ולחפש נוצה. למה נוצה? אבא הסביר לי שיש מחר בערב "בדיקת חמץ". שאלתי: למה צריך לבדוק את החמץ? הרי כבר ניקינו את כל הבית? אבא הסביר שהתורה חששה שאדם ישכח חמץ בבית, ולא ימצא אותו לפני פסח, לכן גזרו חכמינו שצריך לבדוק בערב פסח (בלילה שלפני יום הסדר) את הבית עם נר ונוצה (ואם אין לו- יכול עם פנס), ולחפש אולי שכחנו חמץ באיזה מקום. שאלתי: ואם אני לא אמצא כלום, כי הבית שלי באמת באמת נקי? אבא ענה שנהגו ישראל להניח עשרה פתיתים של לחם בבית לפני בדיקה, ולאסוף אותם עם הנוצה בעת הבדיקה.

<u>משימה: הכינו 10 פתיתים של לחם עטופים בנייר, ושמרו אותם עד מחר בערב. לפני תפילת ערבית פזרו אותם בבית, כדי שבני הבית יוכלו לקיים את מצוות בדיקת חמץ.</u>

יום שני, י"ד ניסן: דיני ביעור חמץ

אני כבר מתכונן להסתובב עם אבא ואמ
בבית החשוך ולחפש איזה פירור של ח
שאלה את אמא: מה נאכל מחר בבוקר
לה: אל תדאגי, מחר בבוקר עד השעו
אפשר לאכול ארוחת בוקר עם לחם, ואחרי הארוחה
לצאת עם מוטי למדורה השכונתית לשרוף את כל מה ש
את החמץ. אחרי השריפה תגידו ביחד: (בתרגום לעברית
שאור שנמצא בביתנו וברשותנו, גם אם ראיתי אותו וגם אם לא,
יתבטל, וייחשב כעפר הארץ". את כל החמץ יש לשרוף עד השעה
10:24 בבוקר. חשוב להישאר עד הסוף ולוודא שהכל נשרף היטב, או
לוודא שהחמץ כבר לא ראוי לאכילת כלב.

היום, יום _____, _____
למדתי תורה עם ההורים, ובצ
המשימה ש.
על החתום: _____
_____.

משימה: הכינו שלט יפה, ובו כתוב כך:

לא לשכוח!! מותר לאכול חמץ עד שעה _____

יש לבער את החמץ עד שעה _____.

תלו את השלט על דלת הבית מבפנים,

כדי שאף אחד לא ישכח מה לעשות..

היום, יום _____, _____
למדתי תורה עם ההורים, ובצ
המשימה ש.
על החתום: _____
_____.

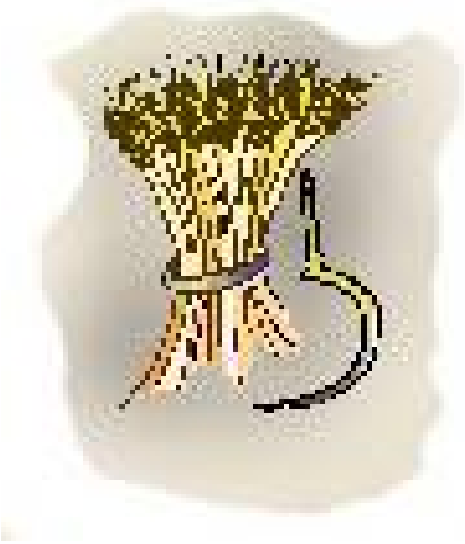
יום רביעי, ט"ז ניסן: קרבן העומר

יומני היקר! ליל הסדר עבר נפלא, והדודים שלנו הגיעו ממטולה אלינו לסדר. כל הילדים שרו ביחד את "מה נשתנה" ונשארו ערים ממש עד סוף הסדר!!!

אתמול במוצאי שבת הלכנו עם אבא ומוטי לתפילת ערבית, ולקראת סוף התפילה, אבא קרא לנו, ואמר: "מתחילים היום לספור את ספירת העומר!". שאלתי: "מי? עומר מכיתה ג'? מה הוא קשור לפסח?" ענה לי אבא: "לא, לא.. פעם היתה חגיגה גדולה בבית המקדש גם ביום הראשון של חול המועד. ומה היתה החגיגה? פסח הוא גם החג של התבואה של השנה החדשה של השעורים, שכבר הבשילה ועמדה בשדות, וכולם חיכו כדי לקצור אותה. אך אף אחד לא נגע בשדה, עד שהכהנים נתנו לה' בבית המקדש מתנה של עוגה שעשויה מ"עומר" של התבואה החדשה, ובשם כולם הודו לה' על שנה נוספת של פרנסה. רק אחרי חגיגה זו, כל העם יכל לקצור את התבואה החדשה. ה' ציווה שכל שנה אנחנו נזכור את השמחה, ונספור 50 ימים מחול המועד פסח עד שבועות".

משימה: נסו להעתיק את ציור העומר על פי התמונה בצד ימין....

היום, יום _____, _____

למדתי תורה עם ההורים, ובצע

.המשימה שני

_____ :על החתום, ה

_____ :

יום חמישי, י"ז בניסן: דיני ספירת העומר

היום חגית ואני היינו קצת משועממים. אמא הציעה לנו להכין "לוח ספירת העומר", ישבנו כל אחד וגזרנו מבריסטול לוח מרובע, ובו 50 משבצות. אני צבעתי בצבע כחול, ושלומית בצבע ירוק.. אמא לקחה את הלוח שתלוי במטבח, ועזרה לנו לכתוב תאריך על כל משבצת, עד לחג השבועות. כשסיימנו, אמא אמרה: "כל יום שתזכרו לברך על "ספירת העומר", תדביקו מדבקה במשבצת. אני ואבא כבר דיברנו על כך, והחלטנו שילד שימלא את כל הלוח יקבל הפתעה מאיתנו..." חגית ואני מיהרנו להדביק מדבקה על המשבצות הראשונות של אתמול והיום, ונקווה שנעמוד במשימה... מעניין איזו הפתעה מכינים לנו אבא ואמא בחג השבועות..

משימה: הכינו לכם "לוח ספירת העומר", צבעו אותו להנאתכם, וסמנו את שני הימים הראשונים, שבהם כבר הספקתם לברך...

היום, יום _____, _____

למדתי תורה עם ההורים, ובצ

.המשימה ש

_____ :על החתום,

_____.

יום שישי, י"ח בניסן: חול המועד

היום אבא ואמא העירו אותנו מוקדם, ואמרו: "יוצאים לטיול, עולים לרגל לירושלים!!" שמחנו מאוד, והצטרפנו לאבא ולמוטי לתפילת שחרית במניין. אבא הסביר לנו שבחול המועד התפילה חגיגית ומיוחדת, וכוללת את תפילת "הַלֵּל", שבה אנחנו שמחים ומודים לה' על החג והשמחה. את קריאת התורה, ואת תפילת מוסף. אמא לקחה במיוחד יום חופש מהעבודה, והסבירה לנו שהרבה אנשים נוהגים שלא לעבוד בכלל בחול המועד, ולנצל את הזמן לטיולים, למפגשים משפחתיים, ללמוד תורה, ולעלייה לרגל לירושלים. היינו בכותל ובעיר העתיקה, ונהנינו מאוד.

משימה: כתוב סיפור וצייר ציור על מעשיך בחופשת הפסח עם המשפחה! (אם יש לך תמונה, צרף/י אותה!)

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

מקום לתמונה:

היום, יום _____, _____

למדתי תורה עם ההורים, ובצ

.המשימה ש

_____ :על החתום,

יום ראשון, כ' בניסן: דיני קטניות בפסח

היום אני וחגית החלטנו לבקר את שמוליק מכיתה ב'. הגענו אליו הביתה, וכל היום שיחקנו שלושתנו ומאוד נהנינו. בצהריים אמא של שמוליק הציעה, שנישאר לאכול שם ארוחת צהריים. ישבנו לאכול, ואמא של שמוליק הגישה בשר עם תפוחי אדמה. חגית, שאוהבת לאכול בכל ארוחה אורז, שאלה: "יש לכם אולי גם אורז?" ושמוליק ענה: "אצלנו לא אוכלים אורז בפסח..." חגית שאלה: "אבל אורז הוא לא חמץ?" שמוליק השיב לה: "אמא שלי לימדה אותי שפעם היו מביאים אורז וקטניות בשקים גדולים, והרבה פעמים היו נופלים גרגרי חיטה לתוך שקי האורז, ומי שהיה אוכל אורז בפסח, לפעמים גם היה אוכל חיטה... כיום יש עדות (כמו האשכנזים והמרוקאים) שעדיין חוששים שגרגרי חיטה יתערבבו עם האורז והקטניות (כמו בוטנים ובמבה, למשל), ולכן מחמירים ולא אוכלים אורז בפסח. ויש עדות (כמו חלק מהספרדים) שטוענות שכיום האורז בא באריזות נקיות, ולכן לא חוששים לחמץ בתוך האורז, והאורז מותר לאכילה בלי חשש".

משימה: שאלו את הורים: מה נהוג במשפחתכם? ספרו על מנהגים נוספים בביתכם בחג הפסח:

_____

_____

_____

_____

בניסן
נה לי
למיד
הורה

היום, יום ____,
למדתי תורה עם ההורים, ובצע
_____
_____.

יום שני, כ"א ניסן: שביעי של פסח

היום עבדנו קשה במטבח כדי להכין את חג "שביעי של פסח", סבא וסבתא צריכים להגיע אלינו לחג, ואנחנו מתרגשים נורא. אבא ואמא קנו הרבה עוגיות כשרות לפסח, והסבירו לנו שהשנה התור שלנו לארח את "שירת הים". "מי שר היום?..." שאלתי... כולם צחקו, ואמא הסבירה לי שקריעת ים סוף היתה ביום שביעי של פסח, והרבה קהילות נהגו לזכור מאורע זה בצורה חגיגית, בעיקר על ידי קריאת הפסוקים של "שירת הים" שמשה וכל העם שרו כשניצלו מפרעה.

משימה: צבעו להנאתכם את הציור הבא!

(@ יש להוסיף ציור

על שירת הים!@)

יום שלישי, כ"ב בניסן: דיני אסרו חג

יומני היקר! עוד מעט נלך לחגיגות ה"מימונה" אצל השכנים המרוקאים שלנו. אני כל כך אוהב לאכול מופְלָטוֹת.. היום הוא "אסרו חג", וכבר לפני המון שנים יום זה היה יום חגיגי, וגם בו אנשים שמחו וחגגו. גם השם "אסרו חג" מזכיר זאת, וכוונתו שיום זה עדיין "קשור בחבלים" לחג. אבא הזכיר לי שדוֹד שמואל ודודה טובה (שגרים בארצות הברית) חוגגים גם היום את חג "שביעי של פסח", ובכל פעם הם חוגגים שני חגים רצופים, וזה מה שנקרא "יום טוב שני של גלויות", בגלל שפעם בחוץ לארץ לא היו בטוחים מתי יוצא בדיוק החג.

משימה: כתבו את דעתכם על החוברת (תנו גם להורים לכתוב...), והכניסו את החוברת לתיק.

היום, יום _____, _____

למדתי תורה עם ההורים, ובצ

המשימה ש.

_____ :על החתום,

_____.

דף סיכום:

דבר התלמיד:

למדתי במשך החופש עם _____.

אני מספר על הרגשתי במשך הלימוד _____

_____

_____

_____.

דבר ההורה: הורי מספרים על הלימוד: האם היה מהנה, חוויתי, מועיל? מה יש לשפר ולהוסיף לקראת הלימוד בחופש הבא?

_____

_____

_____

_____

_____.

תודה רבה!

צוות ביה"ס.

